

Розділ 7

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ

А. Ф. Аботок

студ. I курсу

спеціальність «Менеджмент»

Науковий керівник: д.е.н., проф. Є. І. Масленніков

ПРИНЦИПИ, ФУНКЦІЇ ТА МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Досліджувана тема є актуальною, оскільки сукупність інструментів управління у вигляді принципів, функцій та методів забезпечує ефективність дій суб'єктів для отримання високих результатів діяльності підприємства. Підходи до визначення принципів, функцій та методів характеризуються певною системністю та уможливають вирішення стратегічних та поточних завдань системи управління.

Проблемам визначення та систематизації принципів та функцій присвячені роботи багатьох науковців, а саме: Тейлора Ф., Левченко Ю. Г., Тюленєвої Ю. В., Кривончак О. В., Жук Є.О., Гончара М. Ф., Холявка Л. Ю., Чередниченко О. А., Гладка Л. І та ін.

Зазначимо, що принципи менеджменту формують певний базис для системи управління підприємством.

Підкреслимо, що принципи – це основні правила, які розкривають дії об'єктивних законів, згідно з якими ефективно може функціонувати підприємство. Принципи відображають різні сфери діяльності суб'єктів господарювання та управління.

Вони є підґрунтям для правильного розуміння взаємодії між людьми, виробничими процесами, осмислення цілей та результатів діяльності організації.

Підкреслимо, категорія принципів була введена Ф. Тейлором і назавжди залишилась в системі менеджменту, поступово доповнюючись.

Умовно ці принципи можна розподілити на дві групи:

1) загальні принципи відображають основні тенденції та закономірності розвитку організації, закладають основу теорії управління;

2) специфічні принципи, які відбивають особливості організації, управлінської технології тощо.

Загальні принципи повинні відображати положення, які розповсюджуються на організації різних типів; відповідають законам розвитку природи, суспільства та менеджменту; об'єктивно відображають сутність реальних процесів управління; визнаються суспільством як керівні.

До загальних принципів можна віднести такі:

– компетентність: володіння знаннями, уміннями та досвідом, які необхідні для виконання посадових повноважень;

- гуманність: благородна моральна мотивація своєї поведінки, прагнення викрити в людях кращі якості;
- ортобіотичність: усвідомлення самооцінки власного життя, оптимізм;
- інноваційність: прагнення до пошуку, раціоналізації, здатність до ризику[1].

Пізніше ці функції були узагальнені Файолем А. до чотирьох, які найчастіше зустрічаються в сучасній літературі по менеджменту:

- 1) планування, що включає в себе вибір цілей та плану дій по їх досягненню;
- 2) організація, за допомогою якої відбувається розподіл завдань між окремими підрозділами або працівниками та встановлення взаємодії між ними;
- 3) керівництво, що направлене на мотивування виконавців до здійснення запланованих дій та досягнення поставлених цілей;
- 4) контроль, що полягає в співвідношенні реально досягнутих результатів з тими, що були заплановані [2].

До складу системи менеджменту входять базові та специфічні функції, які уможливають досягнення визначених цілей.

До числа спеціалізованих включаються функції:

- аналітична функція по вивченню міжнародного ринкового середовища, середовища окремих країн і ринків, запитів споживачів зарубіжних ринкових сегментів;
- товарно-виробнича функція, що передбачає удосконалення та адаптацію товару до вимог іноземних споживачів конкретних країн та умов ринку країни виходу підприємства;
- збутова функція, що передбачає організацію збутових відділів на підприємстві та збутової мережі в країні виходу підприємства для просування товару;
- розробка цінової стратегії та формування цінової політики підприємства щодо товарів, що експортуються та імпортуються [2].

Крім того, визначення оптимальних методів менеджменту здійснюється на основі базових та спеціальних методів управління, які можуть адаптуватися до мінливого факторного середовища.

Серед сукупності різних методів варто виділити наступні методи менеджменту, використання яких суттєво покращить використання виробничого потенціалу підприємства: - організаційно-розпорядчі, засновані на прямих директивних вказівках; - економічні, обумовлені однойменними стимулами; - соціально-психологічні, які застосовуються для підвищення соціальної активності працівників суб'єкта господарювання [3].

Таким чином, дослідження теорії і практики менеджменту визначає необхідність формування системи принципів, функцій та методів, які забезпечують функціонування системи управління підприємством, враховуючи зовнішні та внутрішні фактори. Чіткий вибір певних інструментів управління повинен здійснюватись для ефективного вирішення стратегічних та поточних цілей менеджменту.

Список використаної література

1. Основи теорії менеджменту: навчально-методичний посібник / за ред.. О. І. Мармаза. Харків : ТОВ «Планета-принт», 2015. 139 с.
2. Фролова Т. О. Еволюція функцій менеджменту до умов глобалізації. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2012. № 1 URL: https://business-inform.net/export_pdf/business-inform-2012-1_0-pages-138_146.pdf (дата звернення: 02.04.2021)
3. Мартиненко В.П. Методи менеджменту для вдосконалення управління виробничим потенціалом підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 3 URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/6.pdf (дата звернення: 02.04.2021)